

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Filozófia

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Szociológia
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Filozófia	A tantárgy kódja	ALM1117				
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. UNGVÁRY ZRINYI Imre egyetemi docens						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. UNGVÁRY ZRINYI Imre egyetemi docens						
2.4. Tanulmányi év	I	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	K	2.7. Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					5
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászama					33
3.8. A félév összórászama					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	nincsenek
4.2. Kompetenciabeli	nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Multimédiás projektorral, vetítővászonnal/képernyővel és táblával felszerelt terem.
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Multimédiás projektorral, vetítővászonnal/képernyővel és táblával felszerelt terem.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai/kulcs-kompetenciák	C1.1. A filozófia alapfogalmainak és alapkoncepcióinak azonosítása és meghatározása egyes adott filozófiai szövegek olvasása során. C4.1 Az emberi cselekvésre és tapasztalatra vonatkozó hipotézisek megfogalmazása, megfelelőképpen használva a filozófia nyelvezetét és módszereit C2.3. Középfokú bonyolultságú filozófiai problémák megoldásához szükséges kulcsfogalmak problematizálása és operacionalizálása C2.4 Egyes filozófiai elméletek eszméinek és érveinek összehasonlító elemzése, érdemeiknek és korlátaiknak azonosítása C6.2 Más személyek és kultúrák értékeinek, véleményeinek, szükségleteinek azonosítása, megértése és tisztelete
Transzverzális kompetenciák	CT1. Közepes nehézségű problémahelyzetek realista, illetve mind elméleti, mind gyakorlati érveléssel való kezelése, hatékony megoldásuk érdekében CT2. A hatékony multidiszciplináris csoportmunka technikáinak a különböző hierarchikus szinteken való alkalmazása CT3. A szakképzésnek a munkaerőpiacba való beilleszkedés, illetve annak elvárásaihoz való alkalmazkodás által indokolt szükségletének az objektív értékelése

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	C2 Általános és ágazati filozófiai eszmék, témák és problémák rendszerezése és megfogalmazása C3 Egy megoldás, konklúzió vagy alternatív problémamegoldás erős és gyenge pontjainak kritikai gondolkodás (logikai elemzés és értékelés) révén való azonosítása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	C2.4 Egyes filozófiai elméletek eszméinek és érveinek összehasonlító értékelése ill. Érdemeik és korlátaik azonosítása C2.5 Közepesen összetett filozófiai probléma megoldása egy adott filozófiai diszciplína keretében C3.3 Általános szabályoknak sajátos emberi problémákra való alkalmazása megfelelő válaszok megfogalmazása érdekében (deduktív következtetés) C3.5 Esettanulmány kivitelezése egy emberi problémáról és sokféle választási lehetőségre épülő megoldás megfogalmazása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A természetes gondolkodás, a tudományos gondolkodás és a filozófiai gondolkodás különbözősége	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
2. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája I.	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
3. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája II. A fenomenológia ideája	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok

4. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája III. Az európai tudományok válsága és a transzcendentális fenomenológia	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
5. Martin Heidegger és a jelenvaló lét analitikája	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
6. Martin Heidegger – „együttlét” és „önmagalét”	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
7. Max Scheler fenomenológiája I.	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
8. Max Scheler fenomenológiája II. Egyes és általános személy	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
9. Alfred Schütz és a fenomenológia társadalomtudományi recepciója	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
10. Alfred Schütz – gondolatárgy-konstrukciók	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
11. A hermeneutikai filozófia	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
12. Hans-Georg Gadamer filozófiai hermeneutikája	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
13. Egy kvalitatív kutatás lehetőségeinek és lehetséges buktatóinak filozófiai problematizálása	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
14. Egy kvalitatív kutatás lehetőségeinek és lehetséges buktatóinak filozófiai problematizálása	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok

Könyvészet

- HEIDEGGER, Martin: *Lét és idő*. Budapest, Osiris, 2001.
- HUSSERL, Edmund: *A fenomenológia ideája*. In: Uő.: *Válogatott tanulmányai*. Budapest, Gondolat, 1972.
- HUSSERL, Edmund: *Az európai tudományok válsága és a transzcendentális fenomenológia* (1-2. kötet). Atlantisz, Budapest, 1998.
- HUSSERL, Edmund: *Karteziánus elmélkedések. Bevezetés a fenomenológiába*, Atlantisz, Budapest, 2000.
- GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlatja*. Gondolat, Budapest, 1984.
- SCHELER, Max: *A formalizmus az etikában és a materiális értékética*. Gondolat, Budapest, 1979.
- SCHÜTZ, Alfred: *A cselekvések köznapi és tudományos értelmezése*. In: Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományban*. Budapest, Gondolat, 1984., 178-228.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A természetes gondolkodás, a tudományos gondolkodás és a filozófiai gondolkodás különbsége. Marx W. Wartofsky: <i>A tudományos gondolkodás fogalmi alapjai</i>	Szövegelemzés, megbeszélés	
2. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája I. <i>A fenomenológia ideája. A „fenomenológiai redukció”</i>	Szövegelemzés, megbeszélés	
3. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája II. <i>„Interszubjektivitás” Karteziánus elmélkedések</i>	Szövegelemzés, megbeszélés	
4. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája III. <i>Az „életvilág”, In: E. H.: Az európai tudományok válsága és a transzcendentális fenomenológia I.</i> , Atlantisz, Budapest, 1998.	Szövegelemzés, megbeszélés	
5. Martin Heidegger: <i>a jelenvaló lét analitikája</i> In: M. H.: <i>Lét és idő</i> . Budapest, Osiris, 2001.	Szövegelemzés, megbeszélés	

6. Martin Heidegger: „együttlét” és „önmagalét”, In: M. H.: Lét és idő. Budapest, Osiris, 2001.	Szövegelemzés, megbeszélés	
7. Max Scheler fenomenológiája I, In: M. S.: Fenomenológia és ismeretelmélet.	Szövegelemzés, megbeszélés	
8. Max Scheler fenomenológiája II. Egyes és általános személy, In: M. S.: A formalizmus az etikában és a materiális étiketika. Gondolat, Budapest, 1979.	Szövegelemzés, megbeszélés	
9. Alfred Schütz és a fenomenológia társadalomtudományi recepciója – „gondolattárgy-konstrukciók”	Szövegelemzés, megbeszélés	
10. Hans-Georg Gadamer filozófiai hermeneutikája, A „hermeneutikai tapasztalat” In: H.-G. G.: Igazság és módszer. Gondolat, Budapest, 1984.	Szövegelemzés, megbeszélés	
11. Hans-Georg Gadamer. A „kérdés hermeneutikai elsőbbsége”. In: H.-G. G.: Igazság és módszer. Gondolat, Budapest, 1984.	Szövegelemzés, megbeszélés	
12. Clifford Geertz: Sűrű leírás. In: C. G.: <i>Az értelmezés hatalma</i> . Századvég, Budapest, 1994.	Szövegelemzés, megbeszélés	
13. Egy kvalitatív kutatás lehetőségeinek és lehetséges buktatóinak filozófiai problematizálása. Patrik Aspers: Empirical Phenomenology: A Qualitative Research Approach.	Szövegelemzés, megbeszélés	
14. Egy kvalitatív kutatás lehetőségeinek és lehetséges buktatóinak filozófiai problematizálása. Gerhard Kliening: A kvalitatív társadalomkutatás módszerének vázlata.	Szövegelemzés, megbeszélés	
Könyvészet Aspers, Patrik: Empirical Phenomenology: A Qualitative Research Approach (The Cologne Seminars), The Indo-Pacific Journal of Phenomenology, 2009, October, 1-12. Geertz, Clifford: Sűrű leírás: út a kultúra értelmező elméletéhez, In: C. G.: <i>Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások</i> , Századvég, Budapest, 1994, 170-199. Kliening, Gerhard: A kvalitatív társadalomkutatás módszerének vázlata. <i>Szociológiai Figyelő</i> , 1987/3., 49-73. Scheler, Max: Fenomenológia és ismeretelmélet. In: M. S.: <i>Az ember helye a kozmoszban</i> . Osiris-Gond, Budapest, 118-203. Wartofsky, Marx W. : A tudományos gondolkodás fogalmi alapjai. Bevezetés a tudományfilozófiába, Gondolat, Budapest, 1977.		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy szerepel az alábbi hazai és külföldi egyetemek kínálatában:

- Universitatea din Bucuresti, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Studii de licență, Planul de învățământ (http://sas.unibuc.ro/licenta_cursuri),
- Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Szociológiai intézet http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/kurzusok_orarend/Tantargyiadatlap_SzocBA2016.pdf
- Budapesti Corvinus Egyetem, Szociológia és Társadalompolitika Intézet www.uni-corvinus.hu/index.php?id=22720&tanKod=7SO30NBK09B
- University of Helsinki, Faculty of Social Sciences, Social and Moral Philosophy, http://www.helsinki.fi/socialsciences/studying/courses/soc&moral_philosophy2016-17.pdf

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Értékeléskor: -a másolás vagy csalás kíséretére 1-es osztályzat jár - a témák nem, ismeretére 4-es osztályzat jár		A jegy: egy dolgozat. Értékelés: a probléma helyes tematizálása (70%); a fogalmak ismerete (30%)
10.5 Szeminárium / Labor	- a téma helyes besorolása - a tratalomnak a fogalmi és módszertani keretbe illeszkedő előadása	- A hallgató kötelező jelenléte az összes szemináriumon. - a vitákban való részvétel	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">a.) A hallgatónak átfogó szemlélete van a filozófia alapproblémáirólb.) A hallgató képes szakkifejezésekkel megmagyarázni a filozófia és szociológia problémáinak összefüggését egy sajátmaga által választott probléma példáján.c.) A hallgató képes koherens módon bemutatni legalább három filozófiai felfogást, ami a tantárgy témaköréhez tartozik			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)¹

Kitöltés időpontja:
2025. 09. 09.

Előadás felelőse:
Dr. UNGVÁRI ZRINYI Imre

Szeminárium felelőse:
Dr. UNGVÁRI ZRÍNYI Imre

¹ Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többi, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

**sociologie &
asistență socială**
Universitatea Babeş-Bolyai

B-dul 21 Dec. 1989 nr. 128
Cluj-Napoca 400604

+40-246-42.46.74
+40-264-41.99.58

secretariat.socasis@ubbcluj.ro
socasis.ubbcluj.ro

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 09. 16.

Intézetigazgató:

Dr. LÁSZLÓ Éva